

[Erhard Jakobsen.]

ningers og politiske partiers skyld, det er ikke af frygt for en kommende revolution, men det er simpelt hen, fordi det er utilladeligt at spille tusinder og atter tusinder af unge menneskers tid med, at de skal rende rundt og lave politisk studiekreds, som ikke kan bruges til noget som helst, i stedet for at bruge tiden til de studier, som nu engang er anvendelige, og som er nødvendige i dette land. Det hører jo under finansloven i den forstand, at det koster mange penge, og de penge vil vi gerne tro på er godt anvendt. Dette ting er parat til at bevilge betydelige midler til studier, som skal være med til at bevare den høje standard i dette land, men det betyder ikke, at der kan leges med pengene og drives gæk med befolkningen og med folks penge, som det er sket indtil nu.

Jeg betragter det som en meget glædelig udvikling, og jeg håber, der vil være mulighed for gradvis at vinde forståelse for, at denne misvækst, som er kommet ud af det såkaldte studentoprør, ikke bare har truffet de højere læreanstalter, men også har truffet gymnasierne, bibliotekerne og ikke mindst Danmarks Radio — men det kan man jo diskutere andre steder end i denne sal. Det gælder om, at vi i dette folketing ikke, fordi vi har kniven på struben og ustandselig skal diskutere økonomi, er blinde for, at der også foregår andre ting, som kan ændre dette lands karakter i væsentlig grad, som foregår på områder, hvor det ikke er kroner og øre alene, det drejer sig om.

Steen Folke (VS):

VS vil bruge to ordførere; først vil jeg komme med nogle principielle betragtninger, og derefter vil hr. Boertmann gå lidt mere detaljeret ind på de enkelte partiers ændringsforslag til finanslovsforslaget.

Jeg har tænkt mig at indlede med at komme med nogle bemærkninger omkring statens rolle i et kapitalistisk samfund. Socialdemokratiet ser staten som en neutral instans hævet over klasserne, en institution, som deler sol og vind lige og sikrer retfærdighed og social balance i samfundet. Hr. Lysholt Hansen, den socialdemokratiske ordfører, sagde det meget godt i morges: at han og socialdemokratiet betragtede staten som menigsmænds forlængede arm. Det er

en illusion, en illusion om staten, som er noget meget centralt i den socialdemokratiske opfattelse af samfundet.

Staten er ikke menigsmænds forlængede arm. Den er, for at sige det lige så kort, kapitalens forlængede arm. Statens vigtigste opgave er at sikre det kapitalistiske samfunds eksistens og videreførelse, og det er ikke nogen neutral opgave. Det indebærer, at staten må varetage privatkapitalens interesser. Det kan være svært at gennemskue i tider med højkonjunktur, fordi der bliver råd til at udbygge en række ting på det sociale område og på det uddannelsesmæssige område, som forbedrer vilkårene også for lønarbejderne. Men i krisetider, som vi nu er ramlet ind i, er det tydeligt, hvad det er for interesser, staten, regeringen, folketinget varetager.

Inden for de sidste mindre end 14 dage er der her i folketinget blevet vedtaget en række love, som rammer store befolkningsgrupper og især lønarbejderne meget hårdt. Først var der tvangsindgrebet i overenskomstssituationen, der vil have som konsekvens en kraftig forringelse af lønarbejdernes realløn; det gælder også lavtlønnede, det gælder også pensionister.

Så kom for få dage siden vedtagelsen af boliglovene, der som hovedresultat vil have meget kraftige huslejestigninger i en stor del af ejendommene, og som den anden konsekvens vil have, at disse huslejestigninger går lige i ejernes lommer.

Dernæst kommer nu som det tredje store lovkompleks finansloven, der jo indebærer både afgiftsforhøjelser på en lang række områder og asociale besparelser på en lang række områder. Hvordan og i hvilket omfang det bliver tilfældet, er ikke endeligt afklaret, før vi i morgen har stemt om alle disse ændringsforslag. Men der er jo ingen tvivl om hovedlinjen, for hovedlinjen er der i virkeligheden enighed om mellem socialdemokratiet og de borgerlige partier, og den går i retning af asociale besparelser og i retning af afgiftsforhøjelser på en række områder, og det vil ramme lønarbejderne hårdt.

Det er i alt væsentligt lønarbejderne, som finansierer de statslige udgifter. Det kan ikke nytte for staten at beskutte kapitalen i et kapitalistisk samfund. Kapitalen er jo det kapitalistiske samfunds, det kapitalistiske systems nødvendige drivkraft, selv om det